

Til sekretariatet og repræsentanter i Rådet

Danske Kirkers Råd
National Council of Churches in Denmark

Referat for Rådsmødet 16. januar 2023

Oplæg: Krigen i Ukraine – og kirkerne i Danmark

Vedhæftet: Oversigt/oplæg ved Søren Dalsgaard.

Indledning ved Søren Dalsgaard, Folkekirkens Migrantsamarbejde.

Respons: Fr. Vasyl Tykhovych, Den Katolske Kirke.

Krigen i Ukraine har snart været et år. Hvilke økumeniske udfordringer har krigen givet i Ukraine og i Danmark? Hvad har flygtningestrømmen fra Ukraine betydet for kirkerne i Danmark?

Baggrund:

Læs rapporten om modtagelsen af ukrainske flygtninge i Folkekirken:

<https://www.interchurch.dk/Resources/Persistent/3/4/2/8/342890cc8afdf8f18d8e8f1ac108328bb6b20309/Markant%20kirkelig%20omsorg%20for%20ukrainske%20flygtninge.pdf>

Her bor ukrainerne i Danmark: <https://www.interchurch.dk/ukraine/her-bor-ukrainere-i-danmark>

1. Velkommen ved formand Peter Birch

- Peter Birch orienterede om Folkekirkens biskoppers samlede udmelding omkring store bededag. Dette blev desuden drøftet under punkt 6.
- Problemet ligger i, at den politiske magt på samme tid lovpriser den kristne tradition, og straks efter laver indgreb i det kirkelige liv, uden at have diskuteret det med nogen af de mange fora i folkekirken.
- Hvis loven vedtages, skal Folkekirkens alterbog og ritualbog ændres, og en konsekvens af en politisk beslutning og ikke en kirkelige beslutning. Den "den danske model", som Folkekirken har levet under siden 1849 er under et vist pres. Staten har ikke blandet sig i indre kirkelige forhold men derimod understøtter Folkekirken.

2. Nyt fra sekretariatet ved Mads Christoffersen

- Det Økumeniske Studielegat har frist 1. marts 2023:
<https://www.danskekirkersraad.dk/om/det-økumeniske-studielegat/>
- Rejselegat til fremme af økumenisk dannelse har frist 1. april og 1. oktober 2023:
<https://www.danskekirkersraad.dk/rejselegat-til-fremme-af-økumenisk-dannelse/>
- Sekretariatet består af 2 fastansatte, 2 studentermedhjælpere og en flexjobber og har til huse på Diakonissestiftelsen. Man er altid velkommen til at kontakte sekretariatet, hvis man har spørgsmål om eller forslag til DKRs arbejde.

- Nordisk-Baltisk møde i slutningen af januar for kirkeråd og mellemkirkelige råd. Mads Christoffersen deltager desuden i europæisk møde med andre generalsekretærer.
- Folkemødet i juni: DKR har gennem 11 år været med i det økumeniske telt "Himmel og Jord". Det er åbent og alle er velkomne. Man kan tage kontakt til Mads Christoffersen, hvis man ønsker at være med i det økumeniske telt.

3. Arbejdsplan 2023-25

- Indledning ved Mads Christoffersen
 - Vi "downsized" vores arbejdsområder for en del år siden, så vi nu har 4 fokuserede områder. Til hvert af de arbejdsområder skal der udarbejdes en arbejdsplan for de kommende år. Disse vedtages på årsmødet i maj.
- Forslag om etablering af relation til nyt netværk af især migrantmenigheder (indledning ved Søren Dalsgaard, Folkekirkens Migrantsamarbejde) (bilag vedhæftet)
 - I migrantarbejdet har Søren Dalsgaard mødt efterspørgsel på andre mødeformer, som er mere relationelle og mindre formelle, hvor man kan fortælle troshistorier, holde forbønsgudstjenester osv. - ikke et egentligt formaliseret samarbejde.
 - Der er dannet et præstenetværk i København, hvor de mødes hver anden måned. Det er lidt en lokal spejling af "Global Christian Forum". Det skal ikke være en ny organisation, der skal ikke sidde nogen for bordenden, men det må gerne have en bred økumenisk ramme.
 - Hvordan kan man få de nyere kirketraditioner til at mødes med de mere etablerede? En kobling mellem det nationalt økumeniske og det lokaløkumeniske.
 - Kan DKR være med til at skabe en rammesætning omkring dette netværk?
 - Rådsmødet drøftede muligheden for, at det kunne komme ind under DKRs paraply. Dette netværk udfylder et hul hos nogen, som ikke føler sig hjemme i det eksisterende økumeniske arbejde – men hvordan ser det ud tidsmæssigt og arbejdsopgavemæssigt for DKR's sekretariat?
 - Fra sekretariatet var der ikke umiddelbart stor bekymring, når Folkekirkens Migrantsamarbejde står for faciliteringen. Så DKR's rolle bliver at lægge paraply til.
 - *Forretningsudvalget drøfter det igen på deres næste møde i februar.*
 - *Søren Dalsgaard blev opfordret til at lave noget oplysning om netværket fx på Migrantsamarbejdets hjemmeside.*
 - *Der var generel positiv stemning for netværket, om end en vis usikker på DKR's rolle i det. Det blev foreslået, at netværket evt. i stedet for en stærk tilknytning til KIT og MKR.*
 - *Mads Christoffersen og Forretningsudvalget diskuterer det nærmere d. 20. feb. Den endelige beslutning tages først på årsmødet.*
- Drøftelse til andre mulige tiltag/ændringer i arbejdsplanen.

Læs Arbejdsplanen 2020-22 her: <https://usercontent.one/wp/www.danskekirkersraad.dk/wp-content/uploads/2020/08/Arbejdsplaner-2020-22-endelig-1.pdf?media=1642259502>

 - *Der er ingen forslag til ændringer.*

4. Nyt fra arbejdsgrupperne

- Grøn Kirke ved Sofie Larsen Kure

Sofie Larsen Kure orienterede om arbejdet med Grøn Kirke – herunder de forskellige netværk og de tre projekter, vi har fået midler til fra Folkekirkens Udviklingsfond; Grønne Kirkegårde, Grøn og Ung, og Bæredygtighedsstafetten.
- Økumenisk Dialog og Dannelse
 - Der laves små videoer fra hver af de kirkesamfund, som har bidraget til bogen "Kirken den er..."

- Temadage: 29 marts: unge og økumeni + 28. april pilgrimsvandring og økumeni (se links nedenfor).
- c. Danske Kirkedage
 - Mads Christoffersen kunne berette, at Lokalkomiteen er godt i gang og nu skal til at aktivere samarbejdspartnere i og omkring Silkeborg.
 - 25. februar 2023 kl. 10:00-16:00. Visionsdag for Himmelske Dage. Sted: Silkeborg Medborgerhus. Tilmelding sker til Anne Mie Skak Johanson på info@himmelskedage.dk
 - Landskomiteen og lokalkomiteen tager til de Tyske Kirkedage i juni. Hvis man vil med, så giv besked til Mads Christoffersen eller Anne Mie Skak Johanson.
- d. Frihed og lige vilkår
 - De sidste år har arbejdet drejet sig om Trossamfundsloven og revidering af loven. I loven står der, at loven selv skal revideres, men politikerne har skubbet processen.
 - Vedr. forslag om oversættelse af prædikener på andre sprog end dansk, forlyder det at, at selve loven er droppet for nu. Imidlertid er der planer om at registrere alle forkyndere i alle anerkendte trossamfund med personoplysninger. Det er et stort og unødvendigt administrativt arbejde.
 - Danske Kirkers Råd er imod dette forslag. Det må være nok at registrere forkyndere med vielsesbemyndigelse.
 - De øgede krav til revision og egenkontrol kan betyde en merudgift for op mod 30-50.000 kr. for en enkeltmenighed Danske Kirkers Råd vil være imod en revidering af loven med sådanne konsekvenser.

5. Aflevering af ministerialbøger (se vedhæftede bilag)

Indledning ved Jørgen Thaarup, Frihed og lige vilkår.

Inden jul og nu i det nye år har de 'gamle' 10 Anerkendte Trossamfund af Kirkeministeriet blev afkrævet aflevering af deres Ministerialbøger. De har modtaget breve fra KM, besvaret dem og den 5. januar 2023 været til møde i KM. Nu har de mulighed for at give et sidste svar til Kirkeministeriet før de træffer afgørelser og fastsætter regler for aflevering af kirkebøger. I den forbindelse har Danske Kirkers Råd også mulighed for at give et svar. Arbejdsgruppen Frihed og lige vilkår har haft møde inden Rådsmødet.

- De, der har ret og pligt til at føre kirkebog, skal føre to ministerialbøger: En hovedbog og en kontrabog. Kontrabogen afleveres til rigsarkivet. Hovedbogen kan man beholde i 100 år.
- Den nye krav: 1. jan. 2023 ophører de gamle anerkendte trossamfunds ret til at føre kirkebog. Men hvad skal der så ske?
- Det drejer sig om 9 kristne kirker og mosaisk trossamfund og er enige om sagen og ønsker at beholdere deres ministerialbøger.
- De pågældende trossamfund vil fortsætte med at aflevere kontrabogen og fortsætte med at beholde hovedbogen i 100 år. Vi accepterer ikke, at KM dikterer, at hovedbogen nu også er rigsarkivets ejendom. Kirkerne har brug for de oplysninger, som er i hovedbøgerne.
- Vil og skal Danske Kirkers Råd give svar til Kirkeministeriet i denne sag? Vi har meddelt Kirkeministeriet, at der måske kommer et svar fra DKR, men ikke lovet noget. Så altså spørgsmålet: Har Danske Kirkers Råd en mening om denne sag, og vil Danske Kirkers Råd give svar?
- Hvis Kirkeministeriet fastholder kravet om at de 10 gamle Anerkendte Trossamfund skal aflevere deres ministerialbøger til Rigsarkivet i løbet af 2023, vil Danske Kirkers Råd så tage initiativ til et møde med Kirkeministeren for at imødegå et sådant krav? Og med hvilke argumenter vil en sådan imødegåelse bygge på?

- Danske Kirkers Råd sende et brev til Kirkeministeriet vedr. ministerialbøgerne. Et udkast til brevet blev sendt rundt inden Rådsmødet.
- *Brevet blev gennemgået, drøftet og vedtaget dog med den ændring, at "enstemmigt vedtaget" ændres til "vedtaget". (Brevet er efterfølgende blevet sendt til KM).*

6. Store Bededag

Ønsker Danske Kirkers Råd at komme med en opfordring til at bevare Store Bededag og således følge Folkekirkens biskopper?

<https://www.kirke.dk/biskopper-i-opraab-til-regering-bevar-store-bededag>

Høringsfristen er kun en uge, så det skal forelægge senest torsdag den 19. januar 2023.

Sagen blev drøftet. Blandt kommentarerne lød det bl.a., at princippet i måden det bliver gjort på, ligger os alle på sinde. Det er endnu et eksempel på, hvordan staten kan tromle. Vi skal støtte folkekirken i dette, ligesom de støtter de andre kirkesamfund. Desuden blev det påpeget, at det er specielt folkekirkeligt, som har en ritualbog, der skal ændres, hvis helligdagen slettes. Men helligdagen blev indført på et tidspunkt, hvor vi alle sammen tilhørte den samme kirke. Desuden blev Folkekirken opfordret til ikke at ændre i Alterbogen og holde fast i helligdagen. På den måde anerkender vi ikke, at staten kan afskaffe en helligdag på kirkens vegne.

- *Der var stemning for at vi sender et høringssvar og et åbent brev til Kirkeministeren. Mads Christoffersen skriver et udkast og sender det til godkendelse hos Forretningsudvalget i løbet af de kommende dage. (Høringssvar og det åbne brev er efterfølgende sendt ud til orientering hos alle medlemmer af Danske Kirkers Råd).*

7. Økonomi ved kasserer Vagn Birk Jensen

- Regnskabet er ikke helt færdigt endnu. Regnskabet sendes til revision ultimo januar og derefter til Forretningsudvalget.
- Budgettet går på, at vi skal have et overskud på 18.000 kr., og det ser fornuftigt ud.
- Den største del er HD-regnskabet er gennemgået hos revisor uden anmærkninger. Der var også et overskud fra Roskilde stift, som gives videre til næste Himmelske Dage.

8. Kommende møder:

Rådsmøder – for Rådet (medlemskirker og Stående Udvalg)

22. august 2023 kl. 15:00-18:00

23. januar 2024 kl. 15:00-18:00

Årsmøde 2023 for Rådet, Økumenisk Forum og Danske Kirkedage (medlemskirker og -organisationer og Danske Kirkedages Venner)

13. maj 2023 kl. 10:00-15:00.

Medlemmer af arbejdsgrupperne er også velkomne.

Fællesmøde for Rådet, Økumenisk Forum og Danske Kirkedage (medlemskirker og -organisationer og Danske Kirkedages Venner)

28. oktober 2023 kl. 10:00-15:00

Medlemmer af arbejdsgrupperne er også velkomne.

Arrangementer vedr. Himmelske Dage for alle Danske Kirkedages venner

25. februar 2023 kl. 10:00-16:00. Visionsdag for Himmelske Dage. Sted: Silkeborg Medborgerhus.

24. august 2023 kl. 14:30-16:30. Onlinemøde for Danske Kirkedages Venner.

18. november 2023 kl. 10:00-17:00 Midtvejskonference for Himmelske Dage. Sted: Silkeborg.

Temadage, gudstjenester, inspirationsrejse mm

23. februar 2023 kl. 20.30-21.30: Fredsandagt i Sankt Ansgar Kirke, Bredgade i København. Danske Kirkers Råd er medværter.

24. februar 2023: Fredsgudstjeneste i Helsingør Domkirke ved Peter Birch.

29. marts kl. 16:00-20:00 Fyraftensmøde: Unge & netværk på tværs af kirker. Sted: FDF, Rysensteens, København K. <https://www.danskekirkersraad.dk/fyraftensmoede-unge-netvaerk-paa-tvaers-af-kirker/>

28. april kl. 9:30-16:00 Kirke med fødderne – en temadag om økumeniske pilgrims- og kirkevandringer. Sted: Jerusalemskirken, København K. Læs mere på: <https://www.danskekirkersraad.dk/kirke-med-foedderne-temadag-28-april-2023/>

7.-11. juni 2023. Inspirationsrejse til Deutscher Evangelischer Kirchentag. Se: www.kirchentag.de – for yderligere information: info@himmelskedage.dk

15.-17. juni 2023. Folkemødet på Bornholm. Danske Kirkers Råd og en bred vifte af medlemskirker/-organisationer med samarbejdspartnere er igen i år med i teltet Himmel & Jord.

9. Eventuelt:

- Den Norske Kirke blev kontaktet af Ungdommens Folkemøde Nord om en stand. Der er ikke råd til at have en stand alene, men måske der kunne laves en kirkestand sammen med andre. Er der andre, som har modtaget henvendelse? Se mere på <https://ungdomsbureauet.dk/projekter/ufm-nord/>

Deltagere ved Rådsmødet:

Apostolsk Kirke/Åben Kirke	Lars Bo Olesen
Baptistkirken i Danmark	Per Beck
Baptistkirken i Danmark	Torben Andersen
Danske Baptisters kvindenetværk	Pia Duebjerg Andersen
Danske Kirkers Råd	Mads Christoffersen
Danske Kirkers Råd	Sofie Larsen kure
Den Anglikanske kirke i Danmark/ St.Albans	Owen Prewett
Den katolske Kirke i Danmark	Sr. Anna-Mirjam Kaschner
Den Katolske Kirke i Danmark	Czeslaw Kozon
Den Norske Kirke	Gunnar Ellingsen
Den Norske Kirke i udlandet - København	Hanne I. Pedersen-Eriksen
Den reformerte Synode	Axel Bargheer
Den Serbisk-Ortodokse Kirke	Ivan Sulejic
Evangelisk Frikirke Danmark	Brian Kjøller

Evangelisk Frikirke Danmark
FDF
Folkekirken
Folkekirken
Folkekirken
Folkekirkens Mellemkirkelige Råd
Folkekirkens Nødhjælp
Frelsens Hær
Frelsens Hær
KFUM og KFUK
KFUM-Spejderne
Metodistkirken
Metodistkirken i Danmark
Mosaik
Svenska Kyrkan
Svenska Kyrkan
Folkekirkens Migrantsamarbejde
Den katolske Kirke i Danmark

John Nielsen
Jakob Middelboe Rönnow
Anne Birgitte Reiter
Peter Birch
Vagn Birk Jensen
Linda Beck Madsen
Birthe Juel Christensen
Jan Risan
Levi Giversen
Thorsten Rørbæk
Rikke Høyer
Jørgen Thaarup
Christian Alsted
Tonny Jacobsen
Eva Bjørnholt
Andreas Almroth
Søren Dalsgaard (gæst)
Fr. Vasyl Tykhovych (gæst)